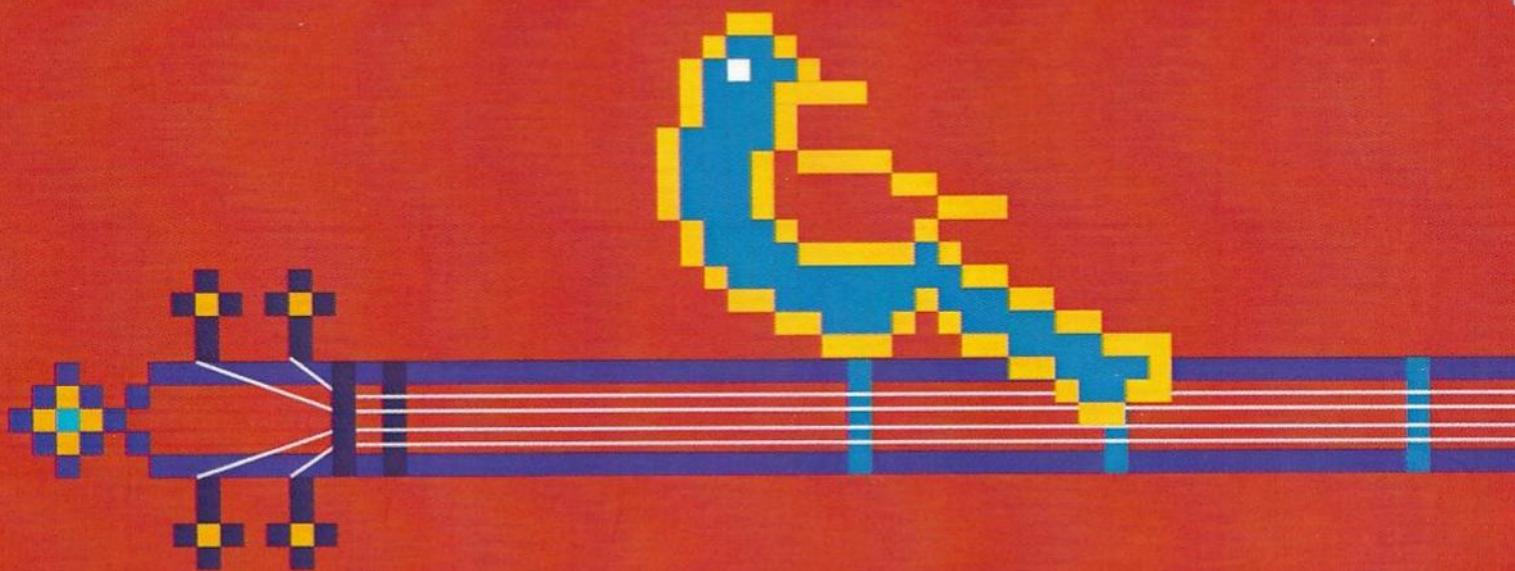

غلو کوداو

حمسه
بختیاری

نمونه‌ای از فرهنگ شفاهی ایل قشقایی

دکتر فرهاد گرگن پور

باهمکاری:

ایلیاشار گودرزی فرد

سرشناسه	: گرگین پور، فرهاد، ۱۳۲۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: نمونه‌هایی از ادبیات شفاهی ایل قشقایی : بخشی از حماسه کوراوغلو/نویسنده فرهاد گرگین پور، با همکاری ایلیاشار گودرزی‌فر.
مشخصات نشر	: شیراز: قشقایی، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: ۴۰ ص: پارتیسیون: ۲۲×۲۹ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۲۸-۲۰-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: موسیقی محلی ایرانی--پارتیسیون
موضوع	: افسانه‌ها و قصه‌های ترکی قشقایی
موضوع	: ادبیات ترکی قشقایی
شناسه افزوده	: گودرزی فرد، ایلیاشار، ۱۳۶۵ -
رده بندی کنگره	: M ۱۸۰/۴۵-۱۳۹۴
رده بندی دیوبی	: ۷۸۹/۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۰۱۹۱۹

بخشی از حماسه کوراوغلو نمونه‌ای از فرهنگ شفاهی ایل قشقایی

دکتر فرهاد گرگین پور

با همکاری: ایلیاشار گودرزی‌فر

ناشر: قشقایی ■ نوبت چاپ: دوم، ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۲۸-۲۰-۴ ■ شماره‌گان: ۵۰۰ جلد

صفحه‌آراء: مریم رعیتی ■ طراح حلمه: فرهاد ناجی ■ چاپ و صحافی: سمن

قیمت

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

مرکز پخش: شیراز، خیابان پیروزی، انتشارات نگارستان ادب، انتشارات تخت جمشید، تلفن: ۰۷۱-۳۲۲۴۵۴۰۱

Web Site: www.parsnashr.ir

E-mail: nashershiraz@yahoo.com

فهرست مطالب

۷	یادآوری چند نکته
V	مقدمه
۱۱	حماسه کوراوغلو

[خان ايوزيم گىدر اولدىنگ]

داشدور بو داغونگ يوللارو

بىر بىلدەن خېر لشدىم

لاشدور بو داغونگ يوللارو (های)

داشدور بو داغونگ يوللارو (های)

سختدىر بو داغونگ يوللارو (های)]

[دەميرچى اوغلو دەمير تۆكۈر

گىيمىچى اوغلو سەنە نوڭر

آتىنگ نالۇن مىixin ئۆكۈر

لاشدور بو داغونگ يوللارو (های)

داشدور بو داغونگ يوللارو (های)

سختدىر بو داغونگ يوللارو (های)]

[كوراوغلو دىير حقييم چوخدور

حق بىلىرى گناھوم يوخدور

كىندى آزدور داغى چوخدور

داشدور بو داغونگ يوللارو (های)

لاشدور بو داغونگ يوللارو (های)

سختدىر بو داغونگ يوللارو (های)]

ما ايوز مىد راه است و از نشىب و فراز آن نمىھراسد و قدم در راه مىنهد و سرانجام با شىش تىن دىگر از دلىران راه سرزمىن خونكار را با تمامى مخاطرات در پىش مىگىرد. آنگاه كه كوراوغلو نمىتواند ايوز را از عزم استوارش منصرف سازد، عاطفەي سرشار و انتظار جانسىز خود را براي بازگشت ايوز چىنин بيان مىكند:

ايوز جان آهنگ سفر دارى

تا زمانى كە باز گىردى

در انتظارت خواهم ماند (باز آ باز آ)

آتشى سوزان به جامان افکىنى

تا آن زمان كە به خاموشى گراید

در انتظارت خواهم ماند (باز آ باز آ)

درختنان برگ مىروياند

كفن مىپوسد و برھنه خواهم ماند

، خاڭ چىشمان سياهم را پىركىند

در انتظارت خواهم ماند (باز آ باز آ)

تا آنگاه که بر اسب چوین بنشینم
و بر سرِ چشمِ به ناچار درنگ کنم
و ملا بر پیکر بی جانم نماز میت بخواند
در انتظارت خواهم ماند. (باز آ باز آ)

کوراوغلو می گوید چاره چیست انسان از خاک است
و تا زمانی که پیکرم در زمین فرو رود
چشم به راهت خواهم ماند. (باز آ باز آ)

[خان ایوزیم گدر اولدینگ) ۲ بار
دُونن چه گُوزلرم سنی، (گل گل)]
[یانار اوتو جانا سالدینگ) ۲ بار
سُونن چه گُوزلرم سنی، (گل گل)]
(آغاجلار گتیریر یارپاق)
کفن گدر قالام چیلپاق) ۲ بار
[آلا گُوزلریمه تورپاق
دولانچه گُوزلرم سنی، (گل گل)]
(آغاج آتونا مینن چه
بولاغ باشونا دوران چه) ۲ بار
[ملَ نمازوم قیلن چه
قیلن چه گُوزلرم سنی، (گل گل)]
کوراوغلو دیبر چارا ناسر
آدام اولور خاکدان حاصل
[جسدیم یرلره با -]
سولان چه گُوزلرم سنی، (گل گل)]

ایوز و یارانش ابتدا بر نگهبانان باغ درناها پیروز می شوند و طره ها را به چنگ آورده و به کلاه ایوز نصب می کنند. آنگاه که نگهبانان مجروح خبر پیروزی ایوز را به خونکار می رسانند خونکار سپاهی انبوه برای سرکوب ایوز و یارانش گسیل می دارد. با آنکه آنان جانانه می رزمند سرانجام ایوز، گیمیچی اوغلو و دمیرچی اوغلو و ساچلی احمد گرفتار می شوند و سه تن دیگر از معركه جان به در می برند.

در داستان آده احمد اوچی که چشم و گوش کوراوغلو بوده در هیأت بازرگانان، سرزمین ها را زیر پا می نهاده تا اخبار لازم اوغلو بر ساند؛ او در یکی از سیر و سفرهایش در می یابد خونکار، ایوز و یارانش را می خواهد اعدام کند. به که در برابر پول و جواهرات فراوان آنان را آزاد سازد. خونکار نمی پذیرد و می گوید در همین جمعه

آنها را نابود خواهد ساخت. سپس احمد اوچى به خونکار مى گويد پس يك هفته اعدام را به تاخير بىنداز تا همگان از اين کار کارستان تو آگاه شوند. خونکار اين پيشنهاد را مى پذيرد. آنگاه ايوز كه آمدن احمد را در مى يابد و وجود او را در نزديكى هاي خود و يارانش احساس مى كند برای آگاه ساختن او از ماجرا چنین مى خواند:

احوال ما بى ياران آشكار و روشن باد

ديدار ما به روز قيامت افتاد

دشمن ديرين به سختى بازوan ما را بست

ديدار ما به قيامت افتاد

هيج نمى دانستم مرا از اسب به زير خواهند كشيد

غل و زنجير محكم و تنگ را به بازوan خواهند آويخت

از ما چهار تن را مى گرinden و سه تن مى گريزند

ديدار ما به قيامت افتاد

هيج نمى دانستم در كمينمان خواهند نشت

كُند و زنجيري سخت و تنگ را بى بازوan خواهند آويخت

روز جمعه ما را به دار خواهند كشيد و سر خواهند برييد

ديدار ما به قيامت افتاد

ايوزم؛ چشم به شكار و صيد خوش دوخته ام

نرد نبرد مى بازم؛ كسى قدم به ميدان نمى نهد

اي كوراوغلى دلاور روی به نبرد من بياور

ديدار ما به روز قيامت افتاد

م

[يولداشلارا عيان اولسون حالوموز

ديدار قالدى قيامته بيلميش اول

كهنه دشمن برك باغلادو قولوموز

(ديدار قالدى قيامته بيلميش اول) ۲ بار]

[هيج بيلمزديم منى آتدان آتاللار

دار كندلاري قوللاروما چاتاللار

أوجوموز قچنده دوردى دوتاللار

(ديدار قالدى قيامته بيلميش اول) ۲ بار]

[هيج بيلميرديم برجيگيم بوساللار

دار كندلاري قوللارومدان آساللار

جمعه گۇنو بىزى داردا كسللر

(ديدار قالدى قيامته بيلميش اول) ۲ بار]

A Chapter of Koroglu's epic

An example of Qashqai tribe folklore

Dr. Farhad Gorginpour
in cooperation with Ilyashar Goudarzifard

مرکز موسیقی بتهوون شیراز